

Ikt. sz.: NOB/53-1/2013.

NOB-15/2013.
(NOB-86/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Nemzeti összetartozás bizottságának**
2013. június 10-én, hétfőn, 11 óra 6 perckor
az Országház Eszterházy János (földszint 1. számú) tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

Napirendi javaslat	3
Az ülés résztvevői	4
Elnöki bevezető, a napirend elfogadása	5
A Bethlen Gábor Alap 2012. évi tevékenységéről és működéséről szóló jelentés (J/11399. szám) (Általános vita) (Első helyen kijelölt bizottságként).....	5
Lélfai Koppány tájékoztatója	5
Kérdések, észrevételek	7

Napirendi javaslat

1. A Bethlen Gábor Alap 2012. évi tevékenységéről és működéséről szóló jelentés (J/11399. szám) (Általános vita) (Első helyen kijelölt bizottságként)
2. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Potápi Árpád János (Fidesz)**, a bizottság elnöke
Csóti György (Fidesz)
Ékes Ilona (Fidesz)
Gaal Gergely (Fidesz)
Dr. Hoppál Péter (Fidesz)
Kószegi Zoltán (Fidesz)
Kalmár Ferenc András (KDNP)
Szabó Vilmos (MSZP)
Szávay István (Jobbik)
Dr. Szili Katalin (független)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Kovács Ferenc (Fidesz) Potápi Árpád Jánosnak (Fidesz)
Csóti György (Fidesz) megérkezéséig Ékes Ilonának (Fidesz)
Kószegi Zoltán (Fidesz) megérkezéséig dr. Hoppál Péternek (Fidesz)

Meghívottak részéről

Hozzászóló

Lélfai Koppány vezérigazgató (Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.)

Megjelentek

Augusztinyi Szandra főosztályvezető (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium)
Mihály Erzsébet támogatásfinanszírozási igazgató (Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.)

(Az ülés kezdetének időpontja: 11 óra 6 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

POTÁPI ÁRPÁD JÁNOS (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Köszöntök mindenkit a Nemzeti összetartozás bizottságának mai ülésén. Szeretném bejelenteni a helyettesítéseket: dr. Kovács Ferenc alelnök urat én helyettesítem, Kőszegi Zoltán képviselő urat helyettesíti dr. Hoppál Péter képviselő úr. A bizottság reményeink szerint így határozatképes.

Két napirendi pontunk van. Megkérdezem a bizottság tagjait, hogy elfogadják-e az előzetesen kiküldött napirendi javaslatot. *(Szavazás.)* Köszönöm, a bizottság egyhangúlag elfogadta.

A Bethlen Gábor Alap 2012. évi tevékenységéről és működéséről szóló jelentés (J/11399. szám) (Általános vita) (Első helyen kijelölt bizottságként)

Az első napirendi pontunkhoz a kormány részéről szeretném köszönteni Augusztinyi Szandra főosztályvezető asszonyt, a KIM-ből, illetve a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. vezérigazgatóját, Lélfai Koppány urat és Mihály Erzsébet támogatásfinanszírozási igazgató asszonyt. Vezérigazgató úr, megadom a szót!

Lélfai Koppány tájékoztatója

LÉLFAI KOPPÁNY, a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. vezérigazgatója: Üdvözlöm a bizottságot. A beszámoló elkészítése során a tavalyi év tapasztalataiból indultunk ki. Egyrészt igyekeztünk tartani a most már jogszabályban rögzített és valóban tarthatónak minősülő határidőket, ennek megfelelően a kormány részére május utolsó napján került benyújtásra, elfogadásra a Bethlen Gábor Alap 2012. évi tevékenységéről szóló beszámoló. Ezt a kormány általi elfogadás után Semjén miniszterelnök-helyettes úron keresztül terjesztjük az Országgyűlés elé. Ennek folyamatában van lehetősége a bizottságnak megtárgyalni a tavalyi évi tevékenységünkről szóló beszámolót. A beszámoló elkészítésében igyekeztünk a lehető legrészletesebben megadni mindazokat az adatokat, amiről azt feltételeztük, hogy egyrészt jelentősek, másrészt különösebb érdeklődésre tarthatnak számot. Ennek megfelelően szerkezetileg egy költségvetési fejezet ismertetésével kezdődik az anyag, ezt követően a tevékenységünk részleteit is igyekeztünk kibontani. Ennek folyamatában igyekeztünk bemutatni azokat a főbb támogatási formákat, illetőleg konkrét egyedi ügyeket is, amik az alap költségvetési főösszege szempontjából jelentősnek minősülnek.

Amit fontos a költségvetési egyenleggel kapcsolatosan elmondani, hogy a költségvetési törvény részletesen szabályozta az alapnak a bevételi és kiadási előirányzatait, ebben még tovább részletezte, tehát főbb támogatási formánként részletezte a rendelkezésre álló forrásokat. Ez ugyanúgy nézett ki, hogy a Nemzeti Foglalkoztatási Alapból korábban rendelkezésünkre álló 100 millió forint összeget is figyelembe véve 11 milliárd 672 millió 800 ezer forintról indult az alap tavalyi évi terve. Ezt lényegesen meghaladtuk. A teljes, évvégén záruló alapnak a főösszege 13 milliárd 940 millió forint volt. Ennyi kiadással terveztünk. Ez tényleges kiadásként 13 milliárd 631,9 millió forintot jelentett számunkra. Tehát 308 millió forintos megtakarítást ért el az alap az elmúlt évben. Ezt azért némiképp árnyalja, hogy ezen megtakarításból a legnagyobb összeg, tehát 220 millió forint kötelezettségvállalással terhelt forrás, amire bizottsági döntés született már, csak a tényleges kifizetésre nem kerülhetett sor. De a pénzforgalmi szemlélet miatt ezt megtakarításként kell kimutatni.

Ami lényeges még, hogy az alapkezelő működési költségeivel kapcsolatosan a bizottság tagjaitól több észrevétel érkezett az elmúlt esztendőben. Az általunk tervezett 6,94 százalékos működési költséget többen sokallták. Némiképp árnyalja az, hogy a megváltozott főösszeg jelentősebb alapkezelői tevékenységet tett szükségessé, és így a megváltozott főösszeggel újraszámolva a tavalyi évi működési költségünket, 5,81 százalékon teljesült. Azt gondolom, hogy ez elfogadható, remélem, hogy elfogadható mindenki számára.

A főbb támogatási formákról szólva továbbra is a „Szülőföldön magyarul” oktatási-nevelési támogatás az egyik legjelentősebb támogatási formánk, itt 5,5 milliárd forint támogatásról beszélünk, közel 250 ezer támogatottnak a támogatását tudtuk bonyolítani az elmúlt évben. A költségvetési törvényben rögzített 4 milliárd 820 milliós forrás a beérkezett igények alapján nem volt elegendő, ennek alapján a kormány a rendkívüli kormányzati intézkedéseket szolgáló keretből további több mint 700 millió forintot biztosított arra a célra, hogy valamennyi támogatott megkaphassa a támogatást. Erre decemberben került sor, tehát idén januárra csúsztak át ezen támogatásoknak a kifizetései. Ez körülbelül 40 ezer főt érintett Erdélyben, Vajdaságban és a Felvidéken.

Nagyon fontos feladatunk volt a nemzeti jelentőségű intézmények támogatása. Ezeket az intézményeket két részre lehet bontani. Egyrészt a Magyar Állandó Értekezlet döntése, valamint a Bethlen Alap fölött rendelkező bizottság döntése alapján a nemzeti jelentőségű intézmények körébe bekerült szervezeteknek a támogatása, másrészt az erdélyi nemzeti jelentőségű programoknak a finanszírozása. Úgy gondolom, hogy mindenki időben hozzájutott a szükséges forráshoz. Ezen támogatások felhasználásának ellenőrzése során nem tapasztaltunk olyan körülményt, ami az alapkezelő behajtással, végrehajtással kapcsolatos intézkedését tette volna szükségessé. Úgy gondolom, hogy ezen szervezetek és programok támogatása kiszámítható keretek között történik, én ezen szervezetek részéről abszolút elégedettséget tapasztaltam. Ez egyébként úgy néz ki, hogy országonként, régiókénti megbontásban, Erdélyben a legjelentősebb összeg 3 milliárd forint, a teljes igazsághoz természetesen hozzátartozik, hogy ebből 2,4 milliárd forint volt a Sapientia Alapítvány, illetőleg a Sapientia-rendszer támogatása. Ezt követően a Vajdaságban 805 millió forint, Kárpátalján 731 millió forint, a Felvidéken 518 millió forint, magyarországi szervezetek esetében 286 millió forint került kihelyezésre. A diaszpórában az elmúlt évben is aktivitást fejtett ki a Bethlen Alap. Akkor még nem volt Körösi Csoma-program, ott 8 millió forint került kihelyezésre, a Muravidéken 43 millió forint, a Dráva-közben pedig 30 millió forint.

Az alapnak összességében kisebb jelentőségű, mégis azonban jelentékeny támogatási formái voltak egyrészt a „Határon túli óvodák éve” program, ami nagy érdeklődésre tartott számot, és abszolút sikerként lehetett elkönyvelni. Nagyon jelentős az óvodák szerepe a határon túli magyar közoktatási rendszer fenntartásában, főleg az utánpótlás biztosításában. Ennek megfelelően képzéseket szerveztünk a lebonyolító szervezetünk segítségével, több képzést is megszerveztünk határon túli óvónők részére, új pedagógiai módszerek kidolgozásában működünk közre támogatás biztosításával. Az idei évben ezt sikerült továbbvinni a kisiskolások évével. Bízunk benne, hogy a program a továbbiakban is nagyon sikeres lesz.

Szintén meg kell emlékezni a dr. Szász Pál ösztöndíjpályázatról, ahol is a határon túli jogászkutatásban részt vevő hallgatóknak az ösztöndíjrendszerét tudjuk biztosítani. Itt első évben 25 támogatott részére fejenként havi 50 ezer forint ösztöndíjat tudunk biztosítani. Ez is rendkívül sikeres program, a Budapesti Ügyvédi Kamarával állunk együttműködésben, valamint a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériummal. A program első éve zárásának tapasztalata értékelése alapján ezt mindenképpen szeretnénk tovább folytatni. Az alapnak az éves beszámolási kötelezettségét az Állami Számvevőszék által korábban kijelölt könyvvizsgáló végzi. A könyvvizsgáló formális véleménye rendelkezésünkre áll, ezzel együtt került betérjesztésre az anyag. Megállapította, hogy az alap a költségvetési törvénynek,

illetőleg egyéb jogszabályoknak megfelelő gazdálkodást folytatott, a beszámoló pedig valós és megbízható képet ad az alap tavalyi tevékenységéről.

Folyamatban van még az éves rendes állami számvevőszéki vizsgálat, ami a héten fog lezárulni. Nem szeretném megelőlegezni ennek az eredményét, de bízunk abban az informális jelzések alapján, hogy az Állami Számvevőszék rendben fogja találni az alap gazdálkodását.

Amiről még szeretnék szólni, az az, hogy amennyiben még kérdések fognak felmerülni az alap beszámolójával kapcsolatban, állunk rendelkezésre. Igyekszünk minden kérdésre megfelelő választ adni. Ha valamilyen okból kifolyólag erre most és itt az ülésen nincsen lehetőség, akkor természetesen írásban részletesen fogunk válaszolni.

Szeretném megköszönni a bizottságnak az elmúlt évi tevékenységünk figyelemmel kísérését, valamint a bizottság tagjainak az aktivitását, hiszen elég sok olyan észrevételt és kérdést kaptunk, ami a munkánkat érdemben érintette, és igyekeztünk ezekre megfelelő válaszokat adni, vagy ahol kellett, a szükséges módosításokat elvégezni, úgyhogy amennyiben kérdés van, állunk rendelkezésre. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, vezérigazgató úr. Megkérdezem főosztályvezető asszonyt, kívánja-e esetleg kiegészíteni. Nem. Köszönöm szépen.

A magam részéről szeretném megköszönni a részletes, pontos, szakszerű, kimunkált beszámolót. Örülünk annak, hogy időben megkaptuk, a bizottság át tudta tanulmányozni. Kérem a képviselőtársaimat, hogy a hozzászólásaik, illetve kérdéseik, ha lehetséges, a 2012-es évre vonatkozzanak. Kinek van kérdése? Szávay képviselő úr!

Kérdések, észrevételek

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen. Köszöntöm én is önöket. Nagyjából egyetlenegy dolog van, amihez a Bethlen Gábor Alap működése kapcsán lehet gratulálni, ez az, hogy a tavalyi évvel ellentétben, valóban sikerült idén, a határidőnek megfelelően benyújtani a beszámolót. Ezt örömmel vettük, és ráadásul nem is két napunk volt ennek az áttanulmányozására, ez szintén nagyon nagyszerű.

A magam részéről több pozitívumot nem tudok nagyon kiemelni. A Jobbik úgy látja, hogy a pályázati döntések meghozatalára továbbra is a legnagyobb részrehajlás jellemző az alapnál és a fő cél messze nem a külhoni magyarság számára objektíve fontos programok vagy szervezetek támogatása, sokkal inkább a Fidesz külhoni klientúrájának a pénzelése. Sok esetben néhány hónapja bejegyzett, érdemi tevékenységet nem folytató, alig létező szervezetekről beszélünk vagy teljesen vállalhatatlan pályázatok sokmilliós kistafirozásáról. Elfogadhatatlan számunkra, sokszor elmondtuk, az idén is, hogy a nyílt pályázati összeget 600 millió forintra csökkentették, miközben 810 milliót költenek el működésre.

A működési költségeket a beszámoló nem részletezi. Ezzel kapcsolatban örülnék, hogyha néhány szót még hallanánk vezérigazgató úrtól, hogy mégis mire megy el ez a hihetetlen mennyiségű pénz önök szerint. Szerintünk egy csomó megkérdőjelezhető kiadásra megy el, fideszes haveri cégek kistafirozására. Nem egyszerűen cégekről beszélünk, amelyeknek a tulajdonosai baráti, esetleg rokon kapcsolatban állnak az alap egyes dolgozóival vagy a kuratórium tagjaival. Legyen szó a legkülönbözőbb pénzkifizetésekről, a takarításoktól kezdve a különböző bérlésekig és egyéb képzésekig, számos olyan költségig, amelynek a szükségességéről nem vagyunk meggyőződve. Természetesen ezeket a kérdéseket majd részletesen ki fogom fejteni a beszámoló parlamenti tárgyalásakor.

A nemzeti jelentőségű intézményekkel kapcsolatban hadd mondjam el, hogy elfogadhatatlan, hogy Semjén miniszterelnök-helyettes úr ilyen szinten nem hajlandó tartani a saját nyilvánosságáért tett szavát. Jól jellemzi egyébként ez az önök kisstílúságát és pitiánerségét ezzel az ügyel kapcsolatban. Ugye a nemzeti jelentőségű intézmények összeállításából annak idején kizárták az ellenzéki képviselőket, hogy ehhez a listához

javaslattételünk legyen. Természetesen semmilyen döntésről nem beszélek, pusztán a javaslattételről. Semjén miniszterelnök-helyettes úr többszöri felháborodásunkra a legutóbbi MÁÉRT-ülésemre ígéretet tett, azonban erről a decemberi határidőig az ellenzéki pártokat elfelejtette értesíteni, hogy mikor és milyen formában tehetünk javaslatot a nemzeti jelentőségű intézmények listájának a változtatására. Még egyszer mondom, elfogadhatatlannak tartom ezt a hozzáállást és egyben jól jellemzőnek a fideszes nemzeti együttműködés politikájára.

Még egy érdemi kérdésem lenne, ez pedig a Szász Pál-ösztöndíj. Ezt egy kiválóan jó kezdeményezésnek tartjuk jelenlegi formájában. Kérdés, hogy ezt milyen irányban szeretnék kifuttatni. Például tervbe van-e az véve, hogy a meglehetősen nagy csinnadrattával beharangozott, de egyelőre túl sok érdemi tevékenységet nem folytató jogsegélyszolgálat munkájába bevonják esetleg azokat a külföldi jogászhallgatókat, akik ezt az ösztöndíjat megkapják.

De ha már itt vagyunk, nem tudom, nem az önök illetékessége, de ha egyébként bármilyen információjuk van ezzel kapcsolatban, hogy itt a jogsegélyszolgálatnál mi újság van és az elmúlt hónapokban milyen tevékenység történt, akkor természetesen azt is jó szívvel venném. Úgy gondolom, bármelyik képviselőtársam nevében, a beszámolót nem fogjuk tudni támogatni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megkérdezem, hogy kinek van még kérdése. Igen, Szabó Vilmos képviselő úr.

SZABÓ VILMOS (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Köszöntöm én is önöket, és köszönöm az írásban és szóban a rendelkezésünkre bocsátott információt, beszámolót, és háttérrel. Tulajdonképpen, ha mennyiségre nézném az oldalakat, akkor akár rendben is lehetne a dolog oldalszámra és a benne lévő betűmennyiségre, de azért ez valójában nem így van. Számos kérdés fogalmazódott meg bennünk, engedjék meg, hogy ezek közül elmondjak most néhányat. A döntés-előkészítési jogkörrel bíró 9 fős kollégium miért csak a nyílt pályázatok esetében illetékes, ami ugye csak 4,5 százalékot jelent az egészből?

Miért nem vehet részt a döntés-előkészítésben a helyzet- és terepismerettel rendelkező külföldi magyar szakértő és a MÁÉRT munkájában részt vevő személy?

Mi indokolja, hogy az oktatási-nevelési támogatások esetében nagy számban elutasítottak pályázatokat? Ez ugye 5696 darab.

Minek alapján ellenőrizték például a pályázati kiírásban szereplő igazolatlanul mulasztott órák számát?

Készült-e vagy készülnek-e esetleg olyan vizsgálatra, amely azt mérné fel, hogy az oktatási-nevelési támogatás keretében, akár visszamenőlegesen is mennyiben járult hozzá a tanulmányaikat magyar nyelven folytatók létszámának a növekedéséhez a támogatás?

A nemzeti jelentőségű intézmények összeállítása esetében a kormány miért nem vette figyelembe a határon túli szervezetek véleményét érdemben? És az egyes régióban részt vevő szervezetek választáson bizonyított támogatottságát?

Miért nem lehet nemzetiségi jelentőségű intézmény az Ungvári Nemzeti Egyetem magyar kara, illetve a Hungarológiai Központ és a Munkácsy Állami Egyetem magyar tagozata, hiszen a Vajdaságban ezt állami szerv, állami intézmény az Újvidéki Egyetem magyar nyelvű tanítóképző karánál figyelembe tudták venni.

Biztos, hogy jó az az adat, ami azt mondja, hogy a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán végzetek 85 százaléka a szakmájában Kárpátalján helyezkedett el? Nekem ez egy picit sántít.

A Sapientia Magyar Tudományegyetem és a Partiumi Keresztény Egyetem 2,4 milliárd forintos támogatása mellett mekkora támogatásban részesült a romániai magyar hallgatók meghatározó része által látogatott Babeş-Bolyai Tudományegyetem magyar kara?

Meddig gondolják, hogy fenntartható, ugye a nyílt pályázati rendszer keretében ilyen nevetségesen alacsony támogatási keretösszeget tartanak fenn. Azért 600 millió forint és ez még tovább osztódik vagy forgácsolódik, egy 400 milliós központ és egy 200 milliós regionális pályázati keretre, és látjuk, hogy milyen a megoszlás, kik kapnak. A 400 milliós központi keretre 1712 pályázat érkezett be, amelyből több mint 10 százalék nem felelt meg a pályázati feltételeknek.

A Collegium Talentum program keretében a Modern Üzleti Tudományok Főiskolája 150 milliós támogatást, időszakonként megtartott 2-3 napos képzésekre, ezt mi indokolja? Vagy esetleg a főiskola tulajdonosának a befolyása magyarázza, hogy ilyen szokatlanul nagy összegeket ítélt meg?

Örvendtes a Szász Pál-ösztöndíj, magam is azt gondolom. Tervez-e hasonló támogatást nyújtani a Bethlen Gábor Alap a közgazdász, orvos vagy pedagógus hallgatók számára, határon túli képzésben?

Mi indokolja azt, hogy a külföldi magyar óvodák éve program keretében rendelkezésre álló 100 millió forint támogatási összeg nagy részét Magyarországon használták fel?

Mi magyarázza a 2012-ben mindössze 9 beruházással kapcsolatos műszaki helyszíni szemle megtartását? Hogy csak kilenc helyen zajlik a több mint 13 milliárd forintos összegből intézményfejlesztés.

Mekkora összeget jelent a támogatások jogtalan igénybevétele miatti visszakövetelésből származó bevétel, és ez hány pályázatot érint?

Történt-e ezekben az esetekben felelősségre vonás?

A Határtalanul! program lebonyolító csapata miért mondott fel testületileg? Ha tudnának erre válaszolni.

És azt is megkérdezném, hogy miért nem tartalmaz számottevő érdemi információt a beszámoló az alap működéséről, hiszen 810 millió forintos működési keret felhasználásáról van szó.

Amint érzékelik, elég sok kérdés van, és egészében sem tudunk egyetérteni a beszámoló által felvázolt úgynevezett sikertörténettel, ezért nem fogjuk tudni támogatni a beszámoló elfogadását. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megkérdezem, hogy van-e még kérdés. Elnök asszony, sok szeretettel köszöntöm, tessék!

DR. SZILI KATALIN (független): Köszönöm szépen. Elnézést kérek, elnök úrtól és az előterjesztőktől is, de tekintettel arra, hogy a saját bizottságomban nem fejeződött be az ülés, és ott is meghallgatások voltak, ezért késtem. Elolvastva a beszámolót, én üdvözlöm, hiszen a legutóbbi módosításnál határoztunk úgy, hogy május 31-ig kell benyújtani a beszámolót, így ezt időben megkaptuk. Nyilván elég nagy készletet éreztem arra, hogy áttekintsem az előző évi, 2012. szeptember 17-én folytatott bizottsági vitánkat és a 2011-es beszámolót, így nyilván én kiegészítve képviselőtársaimat, arról szeretnék csak tájékozódni, hogy azóta milyen változások vannak, ami egyrészt a határon túli szakértők bevonását jelenti a döntés-előkészítésbe. Az ellenőrzés kérdésénél felvetődött az ellenőrzés megerősítése, részben az önök részéről is, részben itt a bizottsági ülésen is, hogy ebben milyen előrelépés történt. Ebben a tekintetben érdekelne a nyilvántartási rendszer is, és volt alkalmam arra, hogy egy kicsit rátekintsek az önök honlapjára is, ami – meg kell hogy mondjam – nem elég informatív, hiszen, ami a pályázatokat jelenti, ott 2011-es volt talán az utolsó, amit láttam fent. De például érdekes az is, ami a tartalmi és pénzügyi beszámolók

tekintetében csak mindenütt ugyanazt a támogatott, törvényes képviselői nyilatkozatot takarja, hogy sehol számszerű és egyébként követhető támogatási összegeket, akár csak a tavalyi évről is nem találni. Így engem ezek érdekelnének, hiszen annak idején, amikor létrejött az alap, akkor, azt hiszem, egy fontos, és általunk is támogatott elv volt, hogy hatékony legyen, követhető, átlátható, egyszerű, gyors és nyilvános. Nyilvánvaló, hogy ez valamennyiünk érdeke, hogy valóban így történjen. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e még kérdés? Hozzászólás? *(Nincs jelentkező.)*
Akkor visszaadom a szót vezérigazgató úrnak.

LÉLFAI KOPPÁNY, a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. vezérigazgatója: Köszönöm szépen, elnök úr. Szávay képviselő úr kérdéseivel kezdeném: a pályázatok értékelését, feldolgozását a Bethlen Gábor Alapkezelő részrehajlás nélkül végzi, jogszabály jelöli ki azokat a szervezeteket, akik a pályázatok értékelése során szereppel bírnak. Ilyen például az alap kollégiuma. A kollégium egyébként minden olyan ügyet megtárgyal, ami nyílt pályázatnak, tehát nem egyedi döntésnek minősül. Az egyedi döntések között megtalálhatóak a nemzeti jelentőségű intézmények, túlnyomórészt ezekben az esetekben nem kérjük ki a kollégium előzetes véleményét. Egyrészt az alapozza meg, hogy a Magyar Állandó Értekezlet tagszervezetei által kijelölt szervezetek kerülhetnek be ebbe a körbe. Nem egy zárt kör a tekintetben, hogy amennyiben ezek a szervezetek új szervezeteket jelölnek, akkor be lehet ebbe a körbe kerülni, ez a MÁÉRT döntése, amelyhez a bizottság vonatkozó döntése szükséges, de tudomásom szerint ez nem egy zártkörű klub, tehát ilyen tekintetben bővíthető.

Valamennyi támogatás esetén igen szigorú monitoring és belső ellenőrzési rendszert működtetünk. Tehát az elszámolásokat a kollégák több körben ellenőrzik, az Állami Számvevőszék, majd a bizottság javaslata alapján bővítettük, megerősítettük ezt a területet. Kifejezetten monitoring és elszámolási tevékenységet, a pályázatoknak, a támogatásoknak a felhasználását ellenőrző szervezeti egységet alakítottunk ki. Itt komoly pénzügyi ismeretekkel rendelkező kollégák végzik ezt a feladatot. Én azt gondolom, hogy a támogatások teljes körűen történő ellenőrzésére nincsen lehetőségünk, hiszen akkor egy 400-500 fős szervezetet kellene működtetni, akik folyamatosan utaznak, és a helyszínen ellenőrzik ezeket a dokumentumokat. Viszont valamennyi lényeges támogatás esetében ez az ellenőrzés megtörténik. Ugyanígy felmerült a műszaki ellenőrzés kérdése is, a műszaki ellenőri tevékenységet építési beruházásoknál külső szakértővel végezzük. Ez a szakértő pedig eltérő, tehát nyilván egyes régiókban más-más szervezetet kell igénybe venni, de valamennyi lényegesebb építési beruházás esetén figyelembe vesszük az ő véleményét. A lehívások folyósítását megelőzően szükséges az, hogy a műszaki szakértő nyilatkozzon felénk arról, hogy az adott lehívásnak, támogatásnak megfelelően történt-e a felhasználás. Ezeket a szakértői szerződéseket természetesen háromoldalú szerződés keretében alakítjuk ki, ahol is a támogatott – itt egy jelentős építési beruházásról beszélünk – költségére, viszont a Bethlen Alapkezelő javára végzi ezt a tevékenységet. Tehát nem merülhet fel összeférhetlenség a támogatott, valamint a műszaki ellenőr tevékenységében.

Az alapkezelő működési költségeiről szólva el kell mondani, hogy a 810 millió forintnak a jelentős részét a munkabérek teszik ki, tehát nyilvánvalóan a személyi költségek a legmagasabbak ebben a körben. Ezt egyébként a május 30-án elfogadott éves beszámoló tartalmazza, ezek teljes mértékben nyilvános információk, hiszen ezt a Cégbíróságon letétbe kell helyeznünk, nyilvánosságra kell hoznunk, az alap honlapján a közhasznúsági melléklet elérhető. Amennyiben mégsem, akkor ezt gyorsan pótolni fogjuk, de bízom benne, hogy kollégáim eleget tettek már ezen kérésemnek.

Az alapkezelő költségeinek felhasználását minden esetben igen szigorúan tervezzük, az alapkezelő rendelkezik egy tulajdonos által elfogadott üzleti tervvel, ez az üzleti terv teszi

lehetővé számunkra, hogy beszerzéseket végezzünk. Ezek az üzleti terv mellékleteként kerülnek elfogadásra. Ugyanígy volt ez az elmúlt évben is, tehát üzleti tervvel rendelkezünk, az üzleti tervtől való eltéréseket pedig bizonyos értékhatár fölött a tulajdonossal kellett elfogadtatnunk. Felesleges kiadásokról nincs tudomásom, amíg rajtam múlik, ilyenre nem is fog sor kerülni. Adott esetben lehet vitatni, hogy mondjuk egy eszközbeszerzésre éppen szüksége van az alapkezelőnek, és helyesen járt el ebben az esetben, de képviselő úr már járt nálunk, szeretettel látjuk a jövőben is. Nyilván akkor ezekről az ügyekről fogunk egyeztetni. Amennyiben mégis ilyen részrehajlást tapasztalna, kérem, hogy jelezze felénk, meg fogjuk ezt akadályozni. Egyébként az elmúlt évi beszámolóink tavalyi, szeptemberi vitájában jelzett bizonyos személyi összeférhetlenségeket, ezeket megvizsgáltuk, és ezek szerencsére nem állnak fenn, úgyhogy ebből a szempontból megnyugtató volt ez a vizsgálat, hogy ilyen probléma nincsen.

A Szász Pál-ösztöndíj kapcsán, mi a Budapesti Ügyvédi Kamarával, mint a programot felügyelő szakmai szervezettel működünk együtt, tehát az ő bevonásukkal, azt gondolom, hogy a fiatalok tutorálása és a számukra megtartott tematikus képzések, mikor itt vannak Magyarországon, adott esetben bővíthetők egyéb joganyaggal is, de lehetőség szerint itt, nemzetközi jogban jártas ügyvédi irodákat igyekeztünk bevonni. Az ügyvédi kamara ezeket biztosítja a programhoz. Amennyiben felmerül az, hogy ezt jó volna kiegészíteni adott esetben a jogsegélyezési tevékenységgel, azt gondolom, hogy ez a tananyag az ügyvédi kamarával együttműködésben bővíthető.

A MÁÉRT-ről az előbb beszéltem. Remélem, mindenre válaszoltam, amire tudok. Az alapkezelő előkészítő és döntésvégrehajtó szerepet tölt be, tehát jogot nem alkotunk, döntéseket nem hozunk, inkább végrehajtjuk azokat. Tehát én a magam részéről ezeket a válaszokat tudom adni a felvetett kérdésekre.

Szabó Vilmos képviselő úr kérdésére válaszolva, a kollégium az a szervezet, aki értékeli előzetesen a nyílt pályázatoknak mind a kiírását, mind pedig ezt követően a beérkezett pályázatok támogatási döntésre való előterjesztését. Ugyanígy volt ez az elmúlt évben is, minden ilyen esetben, ahol pályázat jelleggel jártunk el, a kollégium véleményét előzetesen kikértük. Szerencsére ez nem változott, az alap költségvetési főösszegéhez viszonyítva ez nem egy 4,5 százalékos volumen a pályázatok esetében, hiszen minden ilyen esetben a kollégium véleményezi például a „magyar kultúráért és oktatásért” pályázat felhívásait, ugyanígy véleményezi a Szülőföldön magyarul pályázat felhívásait, hiszen ezek nyílt pályázatként funkcionálnak, még ha adott esetben nem civil szervezetek, hanem magánszemélyek részére kiírt pályázatról beszélünk. A „Szülőföldön magyarul” pályázattal kapcsolatosan a bizottságban is több vélemény fogalmazódott meg, hogy ez mennyire tud hasznosulni, mennyire tudja biztosítani a közösség tagjainak anyanyelvi oktatásban történő részvételét. Bevallom őszintén, hogy nincs jelenleg olyan, kétséget kizáró dokumentáció a birtokunkban, ami ezt vagy ennek az ellenkezőjét támasztaná alá. Jelenleg ez a támogatási forma kvázi beiskolázási segélyként funkcionál. Az igazolatlan órák ellenőrzését minden esetben az iskola állítja ki, tehát ezeket az ellenőrzéseket határon túli partnereink, pedagógus szövetségek, a Vajdaságban és Muravidéken a megfelelő magyar közösségi szervezet végzi el. Ezeket mi természetesen felüellenőrizzük, mivel 250 ezer támogatottról van szó, teljes mértékben így sem tudjuk az ellenőrzést lebonyolítani, viszont minden olyan esetben, ahol vitás kérdés van, valakit ki kell zárunk, érvénytelenítenünk kell a pályázatát, akár az igazolatlan órái, akár egyéb okból kifolyólag, ott elvégezzük ezt az ellenőrzést. A kollégáim megvizsgálják ezeket a dokumentumokat, és ha szükséges, akkor nyilatkoztatjuk az oktatásban részt vevő személyt, illetőleg annak nagykorú hozzátartozóit is.

A II. Rákóczi Ferenc Főiskolán végzetek határon túli oktatásban történő hasznosulásáról vagy ott munkavállalásáról csak a főiskolai adataival rendelkezünk, de köszönöm szépen, ezt le fogjuk ellenőrizni, ez valóban igen jelentős arány, tehát vagy nagyon

jól dolgoznak vagy valami elírás történt ebben az esetben. Ezt természetesen meg fogjuk vizsgálni.

A Babeş-Bolyai magyar karának a finanszírozása teljes mértékben elkülönül a Sapientia Alapítvány, illetőleg az MTE valamint a PKE finanszírozásától. Maga a finanszírozás módja a Babeş-Bolyai esetén, ugye állami fenntartású felsőoktatási intézményről beszélünk, igen nagy múltú intézményről, ennek az egyetemnek a finanszírozását a román állam végzi. Nyilván amennyiben erre a célra forrásaink állnak rendelkezésre, nagyon szívesen biztosítanánk a támogatást. Ez igaz valamennyi olyan hozzászólásra, amely azt kifogásolja, hogy a források adott pályázatra alacsonyak, mi a magunk részéről természetesen készen állunk arra, hogyha magasabb költségvetési támogatás áll rendelkezésre, hogy ezt akár többletmunkával is, kihelyezzük. Nyilván ez számunkra azért jelentősebb tevékenységgel jár, hiszen azért minden egyes millió forinttal, ami az alapból kerül felhasználásra, több adminisztrációs, ellenőrzési munka következik, több munkavállalóra van szükség ehhez a feladathoz. De azt gondolom, hogy a jelenlegi szervezet stabil, jól kialakult, és az Állami Számvevőszék megállapításai alapján is igazolható az, hogy az ellenőrzési rendszerünk megerősítése az elvárásoknak megfelelően történt.

Itt kell még megemlékezni az óvodák éve pályázatról, ahol kifogásként merült fel, hogy Magyarországon kerül felhasználásra ez az összeg. Itt a lebonyolító partnerünk a magyarországi állami üdülőket működtető, üzemeltető Erzsébet-táborok Kft. Ez tűnt a legcélszerűbbnek, hiszen több határon túli régióból érkező óvónőknek a képzését tudtuk ilyen módon elvégezni, a határon túli helyszínen történő felhasználás nem biztos, hogy célszerű lett volna. Tehát azt tartottuk a legmegfelelőbbnek együttműködésben a nemzetpolitikai államtitkársággal, hogy az anyaországon belül szervezzük ezeket a képzéseket, természetesen ennek megfelelően itt került felhasználásra az összeg jelentős része, egy másik részéről módszertani csomagokat, képzési könyveket állítottunk össze, és ezt természetesen eljuttattuk a határon túlra. Természetesen ezeknek az összeállításában szintén hazai szakértők működtek közre, tehát ennek megfelelően a felhasználás is itt történt meg.

A Collegium Talentum Edutus Főiskola által üzemeltetett rendszerről szólva azt gondolom, hogy ez egy igen fontos és hiánypótló elitképző kezdeményezés. Ennek a 150 millió forintos költsége reményeink szerint, bízunk benne, hogy meg fog térülni. Ennek a támogatásnak, mint minden jelentősebb támogatásnak a felhasználását is igen szigorúan ellenőrizzük, a beszámoltatási kötelezettségen igen komoly hangsúly van. Minden ilyen esetben a kollégáim igen jelentős munkát fektetnek abba, hogy a helyszínen is ellenőrizzék ezeknek a bizonylatoknak a szerződés szerinti felhasználásának a megfelelőségét.

Határtalanul! program. Az elmúlt évben gond nélkül működött, még az Apáczai Közalapítványból örökölt munkavállalói körrel, azonban pont az idei év első napjától Csete György Eörs programigazgató úr, az Emberi Erőforrások Minisztériumának oktatási alapkezelő igazgatóságát vezeti, amely új megbízatásához gratulálok neki innen is, úgyhogy az idei évre jutott az a feladat, hogy próbáljuk megszervezni nélküle, valamint az őt követő kollégái nélkül a Határtalanul! program idejű kiírásait. Ez több szempontból is nehéz volt. Egyrészt tapasztalat is hiányzott, mert ezek a kollégák hiányoztak a társaságtól, másrészt egy igen jelentős intézményfenntartói változásra került sor, a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ vette át az önkormányzati fenntartású általános iskoláknak a működtetését, úgyhogy a Klebelsberg Központtal, aki épp a szervezet létrejöttével kapcsolatos nehézségekkel küzd, ennek ellenére azt gondolom, hogy jó együttműködést tudunk kialakítani és megfelelően tudunk rendezni azokat a viszonyokat, amik ahhoz vezettek, hogy a Határtalanul! program kollégium általi értékelése az elmúlt héten megtörtént, rövidesen meglesz a bizottsági döntés is, ami már az idei pályázatok sikerességét vetíti előre. Egy kicsit átkalandoztam az idei évre, de a kérdés megválaszolásához ez szükséges volt.

Szili Katalin elnök asszony kérdésére: az ellenőrzés megerősítésére már kitértem, az Állami Számvevőszék is ezt kifogásolta, észrevételezte, úgyhogy külön belső ellenőrzési rendszerünk van, és ettől független a támogatásfinanszírozási igazgató asszony alatt működő, a támogatások elszámolásával és monitoringjával foglalkozó belső szervezeti egység, tehát több körben különböző szervezeti egységek ellenőrzik egymást is meg a támogatottakat is, úgyhogy reméljük, hogy az Állami Számvevőszéknek ez megfelelő lesz.

Ugyanígy elkészítettük az észrevételek alapján folyamatba épített és utólagos vezetői ellenőrzéssel kapcsolatos teljes dokumentációt, valamint ennek a szabályozását, úgyhogy ez is nagyban segíti mind az ellenőrzési tevékenységet, mind a támogatásfinanszírozási terület munkáját is.

A honlap informatívásával kapcsolatos észrevételeket köszönettel vettem, ennek utána fogunk természetesen nézni, hogy könnyebben és áttekinthetőbben kerüljenek fel az adatok. Valamennyi bizottsági döntés, ideértve a támogatási összegeket is, nyilvános. Tehát tudom, hogy nem mindig könnyű leellenőrizni, hogy az adott bizottsági döntés mely támogatási ügyhöz kapcsolódik, viszont ez a nyilvánosság biztosított, meg fogom kérni, javasolni fogom a kollégáknak, hogy ezt úgy fejlesszék, úgy tegyék áttekinthetővé, hogy keresni lehessen az adott támogatásokra már a honlapon is. Ezt jelenleg egyébként a támogatás-nyilvántartó rendszernek kellene biztosítania. Ez a rendszer azonban meglehetősen régi, elöregedett, úgyhogy elég sok problémánk van vele, de bízunk benne, hogy lehetőségünk lesz a jogszabályban rögzített kötelezettségünknek maradéktalanul eleget tenni abban a tekintetben is, hogy olyan informatikai rendszert működtessünk, amely a támogatások teljes körének áttekinthetőségét és ellenőrzését teszi lehetővé. Úgyhogy bízom benne, hogy az idei évben ez is megoldható lesz. Köszönöm szépen. Egyelőre ennyit szerettem volna mondani.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megkérdezem, hogy van-e kérdés a bizottság tagjai részéről. *(Nincs jelentkező.)* Ha nincsen, akkor köszönjük szépen a beszámolót és a válaszokat is a feltett kérdésekre. Szeretném a bizottság nevében is megköszönni a vezérigazgató úrnak, illetve minden munkatársának az elmúlt évben végzett tevékenységét. Megkérdezem a bizottság tagjait, hogy kik támogatják ezt. *(Szavazás.)* 8 igen, 2 nem, 1 tartózkodás mellett fogadta el a bizottság. Valószínűleg a parlamenti vitára már csak az őszi félévben kerül sor.

Megkérdezem a bizottságot, hogy elfogadják-e, hogy mint bizottsági előadó én szólaljak fel. *(Szavazás.)* Igen. Köszönöm szépen.

Van-e kisebbségi előadó? Igen. Szávay István képviselő úr. Elfogadjuk-e? *(Szavazás.)* Igen.

Még egyszer köszönöm, további jó munkát kívánok.

Egyebek

Van-e döntést igénylő kérdés, tájékoztatás? *(Nincs jelentkező.)* Jó étvágyat kívánok mindenkinek, és mindenki siessen a főmeletre, mert minket nem sokára előnt itt a víz.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 51 perc.)

Potápi Árpád János
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Lajtai Szilvia